

## คำบรรยายอย่างเป็นทางการของฝ่ายไทย ต่อคณะทูตทหาร และสื่อต่างประเทศ

**หัวข้อ :** ชี้แจงสถานการณ์ความขัดแย้งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา

**วันเวลา :** วันศุกร์ ที่ ๑ เดือน ส.ค. พ.ศ. ๒๕๖๘

**เรียน คณะนักการทูต คณะทูตทหารประจำประเทศไทย สื่อมวลชน และแขกผู้มีเกียรติทุกท่านจากกองทัพบก กองทัพอากาศ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน กระทรวงการต่างประเทศ ตัวแทนจากกองทัพภาคที่ 2 และ ผู้ช่วยรัฐมนตรีกระทรวงการต่างประเทศ**

ในนามของกองทัพบก ผมขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความสำคัญและเข้าร่วมรับฟังคำชี้แจงอย่างเป็นทางการในวันนี้ วัตถุประสงค์ของการชี้แจงคือเพื่อเปิดโอกาสให้ทุกท่านได้เห็นสภาพการณ์และสถานการณ์ในพื้นที่ปัจจุบัน ตลอดจนผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อชุมชนท้องถิ่นและโครงสร้างพื้นฐานอย่างใกล้ชิด

เพื่อชี้แจงข้อเท็จจริงอย่างตรงไปตรงมาเกี่ยวกับเหตุการณ์ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา พร้อมทั้งนำเสนอ การดำเนินงานของกองทัพ ในการรักษาอธิปไตย และยึดมั่นในหลักกฎหมายระหว่างประเทศ และย้ำถึงความมุ่งมั่นของกองทัพที่จะแก้ปัญหา ด้วยทวิภาคีที่ไทย และกัมพูชามีอยู่ ด้วยความจริงใจและโดยสันติวิธีมาโดยตลอด

โดยมีหัวข้อบรรยายสรุปสาระสำคัญ ดังนี้

1. ลำเหตุการณ์และข้อเท็จจริง
2. สถานการณ์ปัจจุบัน
3. การตอบโต้การบิดเบือนข้อมูลของฝ่ายกัมพูชา

### 1. ลำเหตุการณ์และข้อเท็จจริง

#### 1.1 ลำดับเหตุการณ์

ตั้งแต่ต้นปี 2568 ฝ่ายกัมพูชาดำเนินการยั่วยุ เพื่อสร้างความตึงเครียด ด้วยกิจกรรมทางทหาร และพลเรือน โดยมีลำดับเหตุการณ์ที่สำคัญ ดังนี้

- 13 ก.พ. 68 การพาดำหนาดเข้ามายังพื้นที่ปราสาทตาเมือนธม
- 28 ก.พ. 68 การเผาศาลาตรีมุข ซึ่งเป็นสิ่งก่อสร้างเชิงสัญลักษณ์ด้านความร่วมมือระหว่างประเทศระหว่างไทย กัมพูชา และ สปป. ลาว
- ห้วงเดือน มี.ค. ถึง เม.ย. 68 ทหารกัมพูชา ดัดแปลงภูมิประเทศบริเวณแนวชายแดน เพื่อวัตถุประสงค์ทางการทหาร เช่น การเสริมความแข็งแรงของที่มั่น การปรับปรุงเส้นทาง และการขยายแนวเขตคูติดต่อเพิ่มเติมเข้ามาในเขตประเทศไทย

- ห้วงเดือน เม.ย. ถึง พ.ค. 68 ฝ่าย กพข. ได้เคลื่อนย้ายกำลังพลเพิ่มเติม และอาวุธยุทโธปกรณ์เข้ามา ประชิดชายแดนเพิ่มมากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ ตามที่มีหลักฐานการพิสูจน์ทราบจากการวิเคราะห์ภาพถ่าย ดาวเทียมของนักวิจัยชาวออสเตรเลีย ต่อมาฝ่าย กพข. ได้รุกล้ำเข้ามาในเขตแดนของไทย โดยเข้ามาขุดคู ติดต่อ
- 28 พ.ค. กัมพูชาเริ่มเปิดฉากการยิง (Skirmish) ระหว่างหน่วยในพื้นที่ โดยฝ่ายไทยได้ตอบโต้เพื่อเป็นการ ป้องกันตัว บริเวณช่องบก กองทัพ และรัฐบาลไทยพยายามใช้แก้ไขปัญหาแบบทวิภาคี ซึ่งไม่เป็นผล
- ห้วงเดือน ก.ค.68 ทหารกัมพูชา ได้รุกล้ำเข้ามาลักลอบวางทุ่นระเบิดสังหารบุคคลหลายพื้นที่ ในเขตแดน ไทย จนทำให้ทหารไทยที่ออก ลว. ได้รับบาดเจ็บสูญเสียจากทุ่นระเบิดสังหารบุคคล PMN-2 ถึง 2 ครั้ง ทำให้เกิดการสูญเสีย ฆาต 2 นาย และมีบางส่วนบาดเจ็บ ซึ่งเป็นการกระทำที่ฝ่าย กพข. จงใจละเมิด หลักมนุษยธรรมอย่างร้ายแรง อีกทั้งเป็นการจงใจละเมิดอนุสัญญาออกตราว่าที่ทั้งไทย และกัมพูชาให้สัตยาบรรณ นอกจากนั้น ในพื้นที่ดังกล่าว ได้ดำเนินการเก็บกู้วัตถุระเบิด ภายใต้ความร่วมมือของนานาชาติ จนมีความปลอดภัยเป็นที่ประจักษ์แล้ว

สืบเนื่องจากเหตุการณ์ดังกล่าว ทางทหารกัมพูชาปฏิเสธความเกี่ยวข้อง อย่างไรก็ตาม มีหลักฐานอย่าง ชัดเจนที่สนับสนุนการกระทำดังกล่าวของกัมพูชา ในขณะเดียวกัน ฝ่าย กพข. พยายามแสดงการยั่วยุ โดยส่ง ทหาร กพข. ทั้งในเครื่องบิน และนอกเครื่องบินแสดงเป็นพลเรือน ตลอดจนจัดตั้งมวลชนชาว กพข. จาก กรุงพนมเปญและใกล้เคียง เข้ามาในพื้นที่ปราสาทตาควาย ปราสาทตาเมือน และพื้นที่อื่น ๆ ตามแนว ชายแดน เพื่อจัดกิจกรรมทำคอนเทนต์ แสดงออกในลักษณะยั่วยุนักท่องเที่ยวชาวไทย ประชาชนไทย และ ทหารไทย ในพื้นที่ จนเกิดการกระทบกระทั่งมีความเสี่ยงที่จะเกิดการปะทะกันระหว่างคนไทย และคน กพข. ในพื้นที่ปราสาทต่าง ๆ

## 1.2 มาตรการควบคุมชายแดน และการเปิดฉากยิงของกัมพูชา

ภายหลังจากทหารไทยเหยียบทุ่นระเบิดสังหารบุคคล PMN-2 ได้รับบาดเจ็บสูญเสียอีกครั้ง เป็นรายชื่อ สอง สถานการณ์มีแนวโน้มที่จะรุนแรงขึ้น อาจทำให้ประชาชนผู้บริสุทธิ์ได้รับอันตรายจากทุ่นระเบิดสังหารบุคคล ดังกล่าว ฝ่ายไทยจึงได้ใช้มาตรการควบคุมชายแดนบริเวณปราสาทตามแนวชายแดนทั้งหมด ด้วยการล้อมรั้วลวดหนาม

24 ก.ค.68 ทหารกัมพูชา เริ่มยิงใส่ทหารไทยที่ประจำ ณ ปราสาทตาเมือนธมก่อน โดยใช้ ปืนเล็กยาว, ปืน และ เครื่องยิงลูกระเบิด mortar จนนำไปสู่การปะทะกัน จากนั้น ฝ่าย กพข. ได้ยกระดับเป็นการใช้กำลังรบ และ อาวุธยิงสนับสนุน ปืนใหญ่ และจรวดหลายลำกล้อง BM-21 โจมตีฝ่ายไทยตลอดแนวชายแดน จงใจยิงเป้าหมาย พลเรือน ซึ่งหากจากชายแดน เกือบ 10 กม. ถึง 30 กม.

- โรงพยาบาลพนมดงรัก จ.สุรินทร์
- บั๊มน้ำมัน PTT บ้านผือ อ.กันทรลักษ์ จ.ศรีสะเกษ

- ร้านค้าสะดวกซื้อ 7-11 บ้านฝื่อ อ.กันทรลักษ์ จ.ศรีสะเกษ
- โรงเรียนในจังหวัดสุรินทร์ และศรีสะเกษ
- บ้านเรือนราษฎร เช่น หมู่บ้านกรวด บ้านกุดเซียง ในพื้นที่ จ.สุรินทร์, บุรีรัมย์, ศรีสะเกษ และ อุบลราชธานี ทำให้พลเรือนบาดเจ็บ 36 ราย เสียชีวิต 15 ราย ซึ่งผู้เสียชีวิต 1 ในนั้นเป็นเด็กอายุเพียง 8 ปี และมีราษฎรต้องอพยพจำนวนมากกว่า 150,000 คน

### 1.3 การตอบโต้ของฝ่ายไทยภายใต้กรอบกฎหมายระหว่างประเทศ

จากเหตุการณ์ดังกล่าวฝ่ายไทยได้ดำเนินการตอบโต้ ภายใต้หลักการแห่งการป้องกันตนเอง (Right of Self-Defense) ตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายระหว่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง มาตรา 51 ของกฎบัตรสหประชาชาติ (Article 51 of the UN Charter) ซึ่งระบุว่า “ไม่มีบทบัญญัติใดในกฎบัตรนี้จะกระทบสิทธิของรัฐในการป้องกันตนเองโดยชอบด้วยกฎหมาย หากมีการโจมตีด้วยอาวุธเกิดขึ้นต่อรัฐนั้น”

การตอบโต้ของฝ่ายไทยจึงเป็นการดำเนินการที่ชอบด้วยกฎหมาย และอยู่ภายใต้หลักความจำเป็นและความได้สัดส่วน (Necessity and Proportionality) โดยมีเป้าหมายเพียงเพื่อ ยับยั้งภัยคุกคาม ลดการสูญเสียของพลเรือน และรักษาเสถียรภาพของอธิปไตยแห่งชาติ ทั้งนี้ ฝ่ายไทยมิได้มีเจตนาที่จะรุกรานหรือกระทำการใด ๆ ที่เกินขอบเขตการป้องกันตนเองจากการคุกคามโดยฝ่าย กพข.

ทั้งนี้ ฝ่ายไทยทำการโจมตีเป้าหมายทางทหารเท่านั้น ในขณะที่ฝ่ายกัมพูชาใช้การโจมตีแบบ indiscriminate target ทำให้เกิดการสูญเสียทางพลเรือนของฝ่ายไทย

นอกจากนี้ที่ตั้งอาวุธยิงสนับสนุนในเขตชุมชนพลเรือน เสมือนเป็นใช้โล่คุ้มมนุษย์ ซึ่งฝ่ายไทยไม่ตอบโต้ไปเป้าหมายดังกล่าว

**ถือเป็นการเจตนาละเมิดกฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศและหลักสิทธิมนุษยชนอย่างร้ายแรงจนไม่สามารถให้อภัยได้ และไม่มีประเทศอารยธรรมใดในโลกที่ยอมรับการกระทำ ซึ่งไร้มนุษยธรรมในลักษณะดังกล่าว**

## 2.สถานการณ์ปัจจุบัน กัมพูชายังคงดำเนินการทางทหาร

2.1 หลังจากมีการเจรจาข้อตกลงหยุดยิง ที่มาเลเซีย เมื่อวันที่ 28 ก.ค.68 แล้ว เวลาหลังเที่ยงคืน ฝ่ายกัมพูชาได้ละเมิดข้อตกลงการหยุดยิง ในพื้นที่ดังต่อไปนี้

- (1) Chong Bok Area, Ubon Ratchathani Province
- (2) Sam Tae Area, Si Sa Ket Province
- (3) Pha Mor E Daeng, Si Sa Ket Province
- (4) Phu Ma Khua/Khanmar Area, Si Sa Ket Province
- (5) Phlan Yao Area, Si Sa Ket Province
- (6) Ta Kwai Temple, Surin Province

ทั้งนี้ฝ่ายกัมพูชายังละเมิดข้อตกลงหยุดยิง จนถึงวันที่ 30 ก.ค.68 เวลา 0510 **รายละเอียดตามภาพฉาย**

2.2 และเมื่อวันที่ 31 ก.ค. 68 ตรวจพบทหารกัมพูชาเพิ่มเติมกำลังในพื้นที่ตลอดแนวชายแดนไทย และ  
การใช้อากาศยานไร้คนขับของฝ่ายกัมพูชา บินตรวจการณ์ในพื้นที่ตอนในของฝ่ายไทย อย่างมีนัยยะสำคัญ

### 3 การตอบโต้การบิดเบือนข้อมูล: กัมพูชากล่าวหาว่า

#### 3.1 ไทยรุกรานกัมพูชา และละเมิดกติกาสหประชาชาติ อำนาจอธิปไตย และอาณาเขตรัฐ

ข้อเท็จจริง: ประเทศไทยเป็นรัฐสมาชิกสหประชาชาติที่เคารพในกฎบัตรสหประชาชาติอย่างเคร่งครัด  
รวมถึงหลักการไม่ใช้กำลังในการแก้ไขข้อพิพาทระหว่างประเทศ (Article 2(4) UN Charter)

- การปฏิบัติของฝ่ายไทยเป็น การป้องกันตนเองอย่างจำเป็นและได้สัดส่วน (necessity & proportionality) ตามสิทธิที่ระบุไว้ใน Article 51 ของกฎบัตรฯ หลังจากฝ่าย กพข. ใช้อาวุธโจมตีด้านทหาร ฝ่ายปกครอง และชุมชนไทยในหลายพื้นที่

- มีหลักฐานชัดเจนว่ากำลังฝ่าย กพข. เคลื่อนกำลังเข้ามาในเขตแดนของไทยหลายครั้ง พร้อมใช้อาวุธโจมตี เป้าหมายของฝ่ายไทยโดยเฉพาะเป้าหมายพลเรือน เช่น โจมตี รพ.พนมดงรัก ซึ่งหากจากชายแดน 10 กม., บัมน้ำมันบ้านฝือ ที่หากจากชายแดน 30 กม.

#### 3.2 การใช้ระเบิดเคมี

ข้อเท็จจริง: เป็นคำกล่าวหาที่ร้ายแรง และไร้มูลความจริงโดยสิ้นเชิง ประเทศไทยเป็นภาคีของ อนุสัญญาว่าด้วยอาวุธเคมี (Chemical Weapons Convention - CWC) และปฏิบัติตามข้อกำหนดอย่างเคร่งครัด ไม่มีหน่วยใดในกองทัพไทยที่ใช้อาวุธเคมี ทั้งในแง่ยุทธวิธีหรือยุทธศาสตร์ การกล่าวหาเช่นนี้เข้าข่าย war propaganda และเป็นความพยายามบิดเบือนข้อเท็จจริงเพื่อใส่ร้าย

- กรณียภาพ “ระเบิดเคมี” ที่ฝ่ายกัมพูชาเผยแพร่ โดยรัฐบาลกัมพูชา แท้จริงคือภาพภารกิจการดับไฟป่าในรัฐแคลิฟอร์เนีย สหรัฐอเมริกา ปี 2022 ซึ่งสามารถดูภาพดังกล่าวได้ผ่านทางสื่อออนไลน์

#### 3.3 ไทยใช้เครื่องบิน F-16 และอาวุธหนักจำนวนมาก

ข้อเท็จจริง: อาวุธทั้งหมดที่ใช้ในการตอบโต้ครั้งนี้เป็นไปอย่างเหมาะสม ตามสัดส่วน โดยมีเป้าหมายเพื่อยับยั้งการรุกรานของกองกำลังกัมพูชา และมุ่งเป้าเฉพาะเจาะจงไปยังเป้าหมายทางทหารตามแนวชายแดนเท่านั้น การปฏิบัติการดังกล่าวมิใช่การโจมตีเชิงรุก เครื่องบิน F-16 ได้ปฏิบัติการโจมตีเป้าหมายทางทหารด้วยเหตุผลแห่งการป้องกันตนเอง ภายหลังจากที่กองกำลังกัมพูชาได้ยิงจรวด BM-21 เข้าใส่ชุมชนพลเรือนไทย โดยการสนับสนุนทางอากาศของเครื่องบิน F-16 มีการกำหนดเป้าหมายอย่างจำกัดและเฉพาะเจาะจง

ในทางกลับกัน เป็นฝ่ายกัมพูชาเองที่ได้จัดกำลังและใช้อาวุธ เช่น จรวด BM-21 จากพื้นที่พลเรือน โดยใช้ชุมชนเป็น “โล่มนุษย์” ซึ่งถือเป็นการละเมิดกฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศอย่างร้ายแรง นอกจากนี้ เจ้าหน้าที่กัมพูชายังได้อพยพประชาชนของตนออกจากพื้นที่ชายแดนก่อนเกิดเหตุปะทะ ในขณะที่พลเรือนไทยยังคงอยู่ในที่พักอาศัย เนื่องจากไทยมิได้คาดหมายว่าจะตกเป็นเป้าหมายการโจมตีจากจรวดของกัมพูชา

### 3.4 ไทยใช้ระเบิด MK-84 ตกใส่บ้านเรือนของประชาชนกัมพูชา

ถ้อยแถลงของผู้อำนวยการใหญ่ศูนย์ปฏิบัติการทุ่นระเบิดแห่งชาติกัมพูชา (CMAC) ซึ่งกล่าวหาว่าประเทศไทยได้ทิ้งระเบิด MK-84 ในเขตกัมพูชานั้น มีลักษณะของการบิดเบือนข้อมูลอย่างชัดเจน โดยอ้างอิงภาพถ่ายเก่าและสร้างความเชื่อมโยงที่ไม่เป็นความจริง ฝ่ายไทยปฏิเสธข้อกล่าวหาดังกล่าวโดยสิ้นเชิง

ภาพวัตถุระเบิดที่ฝ่ายกัมพูชาระบุว่า เป็น MK-84 แท้จริงแล้วเป็นระเบิดตกค้างจากยุคสงครามเวียดนาม ข้อกล่าวหานี้ไม่สอดคล้องกับหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ตามที่ปรากฏในภาพ ฝ่ายไทยขอประณามและเรียกร้องให้กัมพูชาหยุดเผยแพร่ข้อกล่าวหาอันเป็นเท็จซึ่งมีเป้าหมายเพื่อปลุกปั่นความเกลียดชัง พร้อมทั้งขอให้กัมพูชาให้ความร่วมมือกับไทยและประชาคมระหว่างประเทศในการคลี่คลายสถานการณ์ชายแดนอย่างสันติ ผ่านการเจรจาอย่างตรงไปตรงมาและความร่วมมือที่สร้างสรรค์

เมื่อวันที่ 30 กรกฎาคม 2568 ที่ผ่านมา ฝ่ายกัมพูชาได้เชิญผู้ช่วยทูตฝ่ายทหารต่างประเทศประจำกรุงพนมเปญให้ไปตรวจเยี่ยมพื้นที่ซึ่งอยู่ห่างจากแนวชายแดนประมาณ 30 กิโลเมตร อย่างไรก็ตาม ฝ่ายกัมพูชาได้เปลี่ยนแผนกระชั้นชิดโดยนำคณะไปยังพื้นที่ช่องอานม้า ซึ่งตั้งอยู่บนแนวชายแดนและเป็นเขตสู้รบ รวมถึงเป็นพื้นที่ที่ยังมีข้อพิพาท จึงถือเป็นการละเมิดบันทึกความเข้าใจ MOU43

ท้ายที่สุด สำหรับเชลยจากฝ่ายกัมพูชา กองทัพบกไทยจะปฏิบัติต่อบุคคลเหล่านี้ในสถานะเชลยศึกตามหลักอนุสัญญาเจนีวา และจะส่งตัวคืนให้กัมพูชา 2 รายในวันนี้ ส่วนที่เหลือจะได้รับการปฏิบัติตามกฎหมายระหว่างประเทศอย่างเคร่งครัด

### สรุป

กองทัพบกไทย ขอเน้นย้ำว่า การปะทะระหว่างไทย กับกัมพูชานั้น ฝ่ายกัมพูชาเป็นผู้เริ่มยิงก่อน โดยอาวุธระยะไกลยิงต่อ เป้าหมายพลเรือน และทำให้เกิดความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินของพลเรือนที่ยอมรับไม่ได้ ทั้งนี้ หลังจากที่มีการเจรจาตกลงหยุดยิงแล้วแต่ ฝ่ายกัมพูชายังละเมิดข้อตกลงหยุดยิงอย่างต่อเนื่อง ยิ่งไปกว่านั้น กัมพูชา เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารบิดเบือนข้อมูลอย่างเป็นระบบ

ขอให้ประชาคมระหว่างประเทศ ร่วมติดตามสถานการณ์ด้วยความเข้าใจ และร่วมกันผลักดันให้มีการเจรจาทวิภาคี เพื่อแก้ไขปัญหาด้วยสันติวิธี

-----